

УДК 330.341.1:331.215.3

Полінкевич О.М., к.е.н., доц.

Луцький національний технічний університет

СТРУКТУРА БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У роботі визначена структура промислових підприємств, показані зміни кількості бізнес-процесів у динаміці, досліджені бізнес-процеси за видами у кожній галузі економіки.

Ключові слова: бізнес-процес, промислове підприємство, галузь промисловості, вид економічної діяльності, структура.

Polinkevych O.M.

STRUCTURE OF BUSINESS PROCESSES OF INDUSTRIAL ENTERPRISES OF THE VOLYN AREA

In-process certain structure of industrial enterprises, shown change of amount of business processes, investigational business processes after kinds in every industry of economy.

Keywords: business process, industrial enterprise, industry of industry, type of economic activity, structure.

Полинкевич О.Н.

СТРУКТУРА БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ ВОЛЫНСКОЙ ОБЛАСТИ

В работе определена структура промышленных предприятий, показаны изменения количества бизнес-процессов в динамике, исследованы бизнес-процессы за видами в каждой отрасли экономики.

Ключевые слова: бизнес-процесс, промышленное предприятие, отрасль промышленности, вид экономической деятельности, структура.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Сучасний рівень розвитку економіки, нові вимоги до господарювання, орієнтація на ринкову стратегію формування вартості товарів сприяє зосередженню уваги на бізнес-процесах промислових підприємств. Підприємства стикаються в новій економіці з постійним тиском з боку конкурентів, які оптимізують виробництво таким чином, що воно забезпечує достатній рівень прибутку при мінімальних витратах. Це можливо на основі використання прогресивних інноваційних технологій виробництва, впровадження інноваційних проектів,

розробки гнучкої політики управління бізнес-процесами. Тому успішна діяльність промислового підприємства залежить від результативної роботи бізнес-процесів. Все це підсилює актуальність поставленого нами завдання.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблема оцінки бізнес-процесів підприємства займалися такі науковці, як О.А. Біловодська [3], В.В. Власенко [2], С.М. Ілляшенко [3], Ю.С. Шипуліна [5], І.В. Верещагіна [7], І.В. Гонтарева [1], В.М. Гриньова [2], В.О. Коюда [4], Л.А. Лисенко [4], Н.Т. Рудь [6], О.М. Ястремська [7]. Проте в їхніх працях не висвітлюються позиції щодо вивчення структури бізнес-процесів промислових підприємств у новій економіці, коли головним фактором виробництва є гуманний, а не основний капітал.

Цілі статті. Метою роботи є вивчення структури бізнес-процесів промислових підприємств Волинської області за видами економічної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Про кількість бізнес-процесів промислових підприємств у Волинській області у 2002 році та 2012 роках засвідчують дані табл. 1. З них видно, що на промислових підприємствах Волинської області найбільша кількість бізнес-процесів припадає на добувну промисловість та машинобудування, металообробку і приладобудування. Основні бізнес-процеси коливаються на підприємствах від 2 до 10, допоміжні – 0–6, обслуговуючі виробничі – 1-7, обслуговуючі господарські – 2-30. Це пов'язано із специфікою виробництва, галуззю економіки, розміром підприємства та чисельністю працюючих на ньому. Як правила, на підприємствах з більшою чисельністю працюючих спостерігається більша кількість бізнес-процесів. В текстильній та харчовій промисловості практично відсутні допоміжні бізнес-процеси, а обслуговуючі виробничі бізнес-процеси є мінімальними. Найбільше обслуговуючо-господарських бізнес-процесів у металургії та обробленні металів, машинобудуванні та добувній промисловості, а найменше – у харчовій та текстильній. Допоміжні бізнес-процеси відсутні в текстильній, добувній, харчовій промисловості. На промислових підприємствах Волинської області середня кількість бізнес-процесів у 2012 році становила – 18 одиниць, а в 2002 році – 21 одиницю, кількість основних бізнес-процесів у 2002 році – 5, а у 2012

Таблиця 1

Кількість бізнес-процесів на промислових підприємствах Волинської області у 2002/2012 році

Підприємство	Бізнес-процес										Галузь промисловість
	Загальна кількість		Основні		Допоміжні		Обслуговуючо-виробничі		Обслуговуючо - господарські		
Рік	02	12	02	12	02	12	02	12	02	12	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ТОВ ВКФ «Луцьккондитер»	27	22	6	5	6	4	4	2	11	11	харчова
БАТ «Волиньхолдінг»	13	15	3	2	0	1	2	2	8	10	харчова
БАТ «Луцьк Фудз»	23	24	6	6	1	2	2	3	14	13	харчова
ТОВ ТД «Любарт»	13	13	5	5	1	1	2	2	5	5	харчова
БАТ «Ковельмолоко»	21	19	7	6	1	1	3	2	10	10	харчова
БАТ «Хліб»	15	16	1	2	1	1	2	2	11	11	харчова
БАТ «Нововолинський хлібзавод»	10	10	2	2	0	0	2	2	6	6	харчова
ДП «Луцький спирто-горілчаний комбінат»	28	24	7	7	3	2	7	5	11	10	харчова
БАТ «Володимир-Волинський КХП»	22	12	5	3	2	1	9	2	6	6	харчова
БАТ «Електротермометрія»	46	38	4	5	3	3	4	2	35	28	металургія та оброблення металу, машинобудування
БАТ «Луцький картонно-руберойдовий комбінат»	25	15	5	4	3	0	4	2	13	9	целюлозно-паперова
БАТ «Луцький автомобільний завод»	15	18	3	8	2	2	2	2	8	6	металургія та оброблення металу, машинобудування
БАТ «Ковельсільмаш»	39	11	8	1	2	1	4	3	25	6	металургія та оброблення металу, машинобудування
БАТ «Ківерціспецісмаш»	15	13	6	4	1	1	2	2	6	6	металургія та оброблення металу, машинобудування
ТОВ «Завод будівельних конструкцій»	14	14	4	4	1	1	4	4	5	5	виробництво неметалевих мінеральних виробів
БАТ «Луцький підшипниковий завод»	37	27	11	8	4	3	3	2	19	14	металургія та оброблення металу, машинобудування

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ДП ЛРЗ «Мотор» БАТ «Енко»	18	17	5	4	2	2	3	2	8	8	металургія та оброблення металу, машинобудування
БАТ «Оснастка»	33	21	9	3	2	1	3	2	19	15	металургія та оброблення металу, машинобудування
БАТ «Оснастка-Інструмент»	14	15	3	5	3	2	2	2	6	6	металургія та оброблення металу, машинобудування
БАТ «Луцький авторемонтний завод»	6	6	2	2	1	1	1	1	2	2	металургія та оброблення металу, машинобудування
СП ПАТ «Теріхем Луцьк»	18	18	5	5	3	3	3	3	7	7	хімічна та фармацевти-на
СП ТОВ «Хемосвіт Луцькхім»	21	21	4	4	1	1	3	3	13	13	хімічна та фармацевтична
БАТ «Луцькпластмас»	10	8	2	1	2	1	2	2	4	4	Хімічна та фармацевтична
СП ТОВ «Модерн-Експо»	32	42	6	6	2	2	2	2	22	32	деревообробна і виробництво меблів
БАТ «Нововолинський ливарний завод»	26	24	10	9	1	1	2	2	13	12	текстильна
БАТ «Луга»	14	18	2	4	1	1	1	3	10	10	текстильна
ПАТ «Нововолинська швейна фабрика»	13	13	3	3	0	0	2	2	8	8	текстильна
ДП «Волиньторф»	22	22	6	6	0	0	2	2	14	14	добувна
ВО «Волиньвугілля»	35	35	5	5	0	0	10	10	20	20	добувна
БАТ ВО «Рожищесільмаш»	15	15	4	4	1	1	2	2	8	8	металургія та оброблення металу, машинобудування

році – 4 одиниці, допоміжні бізнес-процеси становили в 2001 році 1-2 одиниці, а у 2012 році – 1 одиниця, обслуговуючо-виробничі у 2002 році – 3, у 2012 році – 2 одиниці, обслуговуючо-господарські у 2002 році – 11, у 2012 році – 10 одиниць.

Висновки. Таким чином, промислові підприємства у 2012 році в переважній більшості зменшили кількість бізнес-процесів. Загалом середня загальна їх кількість зменшилась, проте якщо розглянути окремі їхні види, то відбулося зменшення допоміжних, обслуговуючо-господарських та обслуговуючо-виробничих бізнес-процесів. Це пов'язано з тим, що бізнес-процеси та промислові підприємства прагнуть працювати рентабельно. В основному їхня діяльність є нерентабельною, або вони працюють з дуже низьким рівнем прибутковості. Враховуючи вищевикладене, можна зробити такі висновки: 1) промислові підприємства Волинської області працюють з низьким рівнем рентабельності. Така ситуація сприяла скороченню бізнес-процесів у 2012 році порівняно з 2002 роком. Зменшення відбулося за рахунок ліквідації або укрупнення допоміжних та обслуговуючих бізнес-процесів; 2) значна кількість обслуговуючо-господарських бізнес-процесів заважає успішному функціонуванню промислових підприємств. Їхня частка становить у середньому у 2012 році 52,83 %, а в 2002 році – 51,61 %. Таким чином, простежується їхнє зростання у відносному виразі в загальній сукупності бізнес-процесів. Це негативно позначається на діяльності промислових підприємств і є однією з причин низької рентабельності.

1. Гонтарева І.В. Оцінювання системної ефективності функціонування і розвитку промислових підприємств: монографія / І.В. Гонтарева. – Х.: Інжект, 2011. – 480 с.

2. Гриньова В.М. Організаційні проблеми інноваційної діяльності на підприємствах: монографія / В.М. Гриньова, В.В. Власенко. – Х.: Інжект, 2005. – 200 с.

3. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком промислових підприємств: монографія / С.М. Ілляшенко, О.А. Біловодська. – Суми: Університетська книга, 2010. – 281 с.

4. Коюда В.О. Інноваційна діяльність підприємства та оцінка її ефективності: монографія / В.О. Коюда, Л.А. Лисенко. – Х.: Інжект, 2010. – 224 с.

5. Механізм управління потенціалом інноваційного розвитку промислових підприємств: монографія / [Шипуліна Ю.С. та ін.]; за заг. ред. Ю.С. Шипуліної. – Суми: Папірус, 2012. – 457 с.

Економічні науки. - Серія „Регіональна економіка”. Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 10 (39). – Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2013.

6. Рудь Н.Т. Інноваційна інфраструктура регіону: теорія, методологія, практика: монографія / Н.Т. Рудь. – Луцьк, РВВ ЛНТУ, 2011. – 492 с.

7. Управління інноваційною діяльністю: монографія / [під заг ред. О.М. Ястремської, І.В. Верещагіної]. – Х.: Інжект, 2010. – 404 с.